

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Sesijas dokuments

A6-0144/2009

16.3.2009

IETEIKUMS

par priekšlikumu Padomes lēmumam par atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīguma noslēgšanu starp Kotdivuāru, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses
(5535/2009 – COM(2008)0439 – C6-0064/2009 – 2008/0136(AVC))

Starptautiskās tirdzniecības komiteja

Referente: *Erika Mann*

Atzinumu sagatavoja (*):
Johan Van Hecke, Attīstības komiteja

(*) Iesaistītā komiteja – Reglamenta 47. pants

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
nodoto balsu vairākums
- **I Sadarbības procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- **II Sadarbības procedūra (otrais lasījums)
*nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju*
- *** Piekrišanas procedūra
*Parlamenta deputātu vairākums, izņemot gadījumus, kas minēti
EK līguma 105.,107.,161.un 300. pantā un ES līguma 7. pantā*
- ***I Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- ***II Koplēmuma procedūra (otrais lasījums)
*nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju*
- ***III Koplēmuma procedūra (trešais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopīgo projektu

(Norādīto procedūru izvēlas atkarībā no Komisijas ierosinātā juridiskā pamata)

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	5
PASKAIDROJUMS	6
ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS	8
PROCEDŪRA	12

(*) Iesaistītā komiteja – Reglamenta 47. pants

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

**par priekšlikumu Padomes lēmumam par atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīguma noslēgšanu starp Kotdivuāru, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses
(5535/2009 – COM(2008)0439 – C6-0064/2009 – 2008/0136(AVC))**

(Piekrišanas procedūra)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā priekšlikumu Padomes lēmumam (COM(2008)0439),
 - ņemot vērā ekonomisko partnerattiecību pagaidu nolīgumu starp Kotdivuāru, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses (5535/2009),
 - ņemot vērā lūgumu dot piekrišanu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar EK līguma 133. un 181. pantu saistībā ar 300. panta 3. punkta otro daļu (C6–0064/2009),
 - ņemot vērā Reglamenta 75. pantu un 83. panta 7. punktu,
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ieteikumu un Attīstības komitejas atzinumu (A6-0144/2009),
1. sniedz piekrišanu nolīguma noslēgšanai;
 2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu un Kotdivuāras valdībām un parlamentiem.

PASKAIDROJUMS

2007. gada decembrī Kotdivuāra vienojās ar ES par atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīgumu (EPN). Nolīgums tika ieviests, lai novērstu Kotdivuāras eksporta pārtraukšanu uz ES pēc Kotonū nolīgumā paredzēto tirdzniecības noteikumu termiņa beigšanās minētā mēneša beigās. Pašreizējais atspēriena punkta nolīgums ir galvenokārt preču nolīgums, tomēr tas aptver arī jautājumus par sadarbību un noteiktām saistībām tādās jomās kā: a) muitas un tirdzniecības veicināšana, b) tirdzniecības tehniskie šķēršļi, c) sanitārie un fitosanitārie pasākumi. Lēmuma 36. pants atkārtoti apstiprina PTO tiesības un pienākumus, kā arī tās tiesības un pienākumus, ko nosaka Starptautiskā augu aizsardzības konvencija (*IPPC*), Pārtikas kodekss un Pasaules Dzīvnieku veselības organizācija (*OIE*). Pateicoties atspēriena punkta nolīgumam, galvenajām Kotdivuāras eksporta precēm joprojām ir atvieglota piekļuve ES tirgiem.

Atspēriena punkta EPN ir pagaidu risinājums, kamēr turpinās sarunas par EPN galīgo versiju, kas aptvertu visu Rietumāfrikas reģionu. EPN galīgā versija pilnībā aizstās šos pagaidu (atspēriena punkta) nolīgumus. Joprojām turpinās sarunas par EPN galīgo versiju, kas aptvertu Rietumāfrikas reģionu (Benina, Burkinafaso, Kaboverde, Gambija, Gana, Gvineja, Gvineja-Bisava, Kotdivuāra, Libērija, Mali, Mauritānija, Nigērija, Senegāla, Sjerraleone, Togo). ES un Rietumāfrikas sarunu mērķis ir noslēgt nolīgumu reģionālā līmenī, tādējādi panākot atbalstu attīstībai un veicinot reģionālo integrāciju.

Ņemot vērā, ka pārējie Rietumāfrikas reģioni, izņemot Kaboverdi un Nigēriju, ir vismazāk attīstīto valstu sarakstā, tiem saskaņā ar shēmu „Viss, izņemot ieročus” ir beznodokļu pieeja ES tīkmēr, kamēr turpinās sarunas par EPN galīgo versiju.

Kopš 2008. gada 1. janvāra visam importam no Kotdivuāras uz ES netiek piemēroti nodokļi un kvotas (izņemot pārejas periodu rīsiem līdz 2010. gadam un cukuram līdz 2015. gadam), kas ir ievērojams uzlabojums salīdzinājumā ar iepriekšējo Kotonū tirdzniecības režīmu.

Apmaiņā pret to Kotdivuāra turpmāko 15 gadu laikā liberalizēs 81 % no ES importa (kas ir 89 % no tarifu pozīcijām) rūpniecībā izmantojamām iekārtām (sūkņi, ģeneratori, turbīnas u. tml.), atsevišķiem transporta līdzekļiem (laivas, lidmašīnas, automašīnas) un dažām ķīmikālijām. Tie visi ir izejmateriāli, ko izmanto Kotdivuāras iedzīvotāji un kas netiek ražoti uz vietas, tādējādi samazinot vietējo uzņēmējdarbību izmaksas par izejmateriāliem.

Kotdivuāra izslēdza no liberalizācijas vairākas lauksaimniecības preces un nelauksaimnieciskas pārstrādes preces, galvenokārt, lai aizsargātu dažus jutīgus lauksaimniecības tirgus un nozares, kā arī lai saglabātu nodokļu ieņēmumus. Šie produkti ir: vistas un cita gaļa, tomāti, sīpoli, cukurs, tabaka, alus, lietotas drēbes, cements, iesals, benzīns un automašīnas.

Ir speciāla strīdu izšķiršanas kārtība, kas sniedz efektīvu atbalstu nolīguma īstenošanā, un jaunie, uzlabotie izcelsmes noteikumi tiks pievienoti atspēriena punkta EPN, tiklīdz EPN sarunās būs panākta vienošanās par tiem. Tikmēr Kotdivuāra izmantos vispārējos EPN uzlabotos izcelsmes noteikumus (Padomes Regula (EK) Nr. 1528/2007). Referents vēlas, lai attiecībā uz intelektuālo īpašumu tiktu aptvertas tradicionālās zināšanas, zināmā mērā arī

nolīguma galīgajā versijā.

Lēmuma 20. pants (pārtikas nekaitīgums) kopā ar 25. pantu (divpusējie aizsardzības pasākumi) un 12. pantu (muitas nodevas Kotdivuāras izcelsmes produkcijai), kā arī 13. pantu (muitas nodevas Eiropas izcelsmes produkcijai) ļauj veikt atbilstošus pasākumus un nodrošina pārtikas nekaitīgumu gadījumos, kad pieejamība vai piekļuve pārtikas produktiem nav garantēta. Referents vēlas, lai nolīguma galīgajā versijā būtu ietvertas saistības attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības un *FLEGT* mehānisma aizsardzību.

Atspēriena punkta nolīguma preambula atkārtoti apstiprina galvenās Kotonū nolīguma saistības attiecībā uz cilvēktiesībām, demokrātijas principiem, labu pārvaldību un tiesiskumu; referents vēlas, lai EPN galīgajā versijā būtu iekļautas skaidras saistības šajās jomās.

Dažādie attīstības sadarbības noteikumi nosaka prioritārās jomas attīstības sadarbībā, kas papildina atspēriena punkta EPN īstenošanu. Preambulā ir atsauce uz attīstības mērķu nozīmi starptautiskajā līmenī un uz Apvienoto Nāciju Organizācijas tūkstošgades attīstības mērķiem. Referents atgādina ES stratēģijā par tirdzniecības palīdzību noteiktās saistības līdz 2010. gadam palielināt kopējo ES tirdzniecības palīdzību līdz EUR 2 miljoniem (EUR 1 miljons no Kopienas, EUR 1 miljons no dalībvalstīm); Parlaments vēlas papildu kvantitatīvās un laika grafika saistības attiecībā uz finansējumu, kas nodrošinātu to, lai Kotdivuāra var pielāgoties izmaiņām.

Visbeidzot, gadījumos, kad Parlaments nedod piekrišanu starptautiska nolīguma noslēgšanai, Padome un Komisija informē partnervalstis par Kopienas nodomu neparakstīt nolīgumu. Tas novestu pie nolīguma pagaidu piemērošanas pārtraukšanas: 25. pants Vīnes Konvencijā par starptautisko līgumu tiesībām nosaka, ka „ja konvencijā nav noteikts citādi vai sarunu valstis nav vienojušās citādi, līguma vai līguma daļas pagaidu piemērošana attiecībā uz valsti ir jāpārtrauc, ja valsts informē citas valstis, kuru starpā līgums tiek provizoriski piemērots, par tās nodomu neklūt par līguma pusi”.

Kad Padome nolemj par pagaidu piemērošanu, tā uzņemas politisku atbildību par nolīguma pagaidu piemērošanu un tā zina, ka Parlaments var vēlāk to noraidīt un ka tādējādi pagaidu piemērošana tiks izbeigta, nolīgumam nemaz nestājoties spēkā.

10.3.2009

ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Starptautiskās tirdzniecības komitejai

par priekšlikumu Padomes lēmumam par atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīguma noslēgšanu starp Kotdivuāru, no vienas puses, un Eiropas Kopieni un tās dalībvalstīm, no otras puses
(5535/2009 – COM(2008)0439 – C6-0064/2009 – 208/0136(AVC))

Atzinumu sagatavoja: *Johan Van Hecke*

(*) Iesaistītā komiteja – Reglamenta 47. pants

ĪSS PAMATOJUMS

ĀKK un ES 2000. gadā vienojās aizstāt esošo ES piešķirto tirdzniecības preferenču režīmu importam no ĀKK ar jauniem tirdzniecības nolīgumiem saskaņā ar PTO noteikumiem. Sarunas par jauniem ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem (EPN) tika uzsāktas 2002. gadā. Tā kā PTO atbrīvojums attiecībā uz esošajiem tirdzniecības nolīgumiem beigsies 2008. gada janvārī, 2007. gada 31. decembris tika noteikts kā jauno tirdzniecības nolīgumu izveides termiņš. Tas ir ietverts Kotonu partnerattiecību nolīguma starp ES un ĀKK 37. pantā.

Tā kā EPN mērķi ir izveidot un stiprināt reģionālās integrācijas procesus ĀKK un pakāpeniski atbrīvoties no šķēršļiem, kas traucē šo valstu savstarpējai tirdzniecībai (36. pants), EPN sarunām tika izveidoti seši ĀKK reģioni. Sākotnēji EPN sarunas notika reģionālā līmenī. Tomēr 2007. gada beigās ES neparakstīja vienošanos par EPN ar Rietumāfrikas reģionālās grupas 16 valstīm. Vēl pirms termiņa beigām Eiropas Komisija parafēja divpusēju pieeju ar Kotdivuāru, lai novērstu to, ka tiek pārtraukts eksports uz ES pēc tam, kad beigs darboties Kotonu nolīguma tirdzniecības noteikumi.

Pagaidu līguma ar Kotdivuāras Republiku noslēgšanas mērķis bija saglabāt galvenajiem eksporta produktiem, kas ietver kakao, banānus un citus lauksaimniecības produktus, preferenciālu piekļuvi ES tirgiem. Tas bija paredzēts kā pagaidu risinājums, kamēr turpinājās sarunas ar Rietumāfrikas reģionu par visaptveroša EPN noslēgšanu. Ar kaimiņvalsti Ganu tika apspriests gandrīz identisks atspēriena punkta nolīgums.

Kotdivuāras Republika 2008. gada novembra beigās parakstīja pagaidu EPN, līdz ar to kļūstot par pirmo Āfrikas valsti, kas parakstījusi ekonomisko partnerattiecību nolīgumu ar Eiropas Savienību. Tuvākajos mēnešos šo pagaidu EPN pārbaudīs PTO.

Šis 2008. gada novembrī parakstītais atspēriena punkta nolīgums paredz, ka viss imports no Kotdivuāras Republikas ienāk ES bez nodokļiem un kvotām. Tika ieviesti pārejas periodi — rīsiem līdz 2010. gadam un cukuram līdz 2015. gadam. Apmaiņā pret to Kotdivuāra turpmāko 15 gadu laikā liberalizēs 81 % no ES importa (tas atbilst 89 % no tarifa pozīcijām). Liberalizēto ES importu galvenokārt veido ražošanas iekārtas (sūkņi, ģeneratori, turbīnas), noteikti transportlīdzekļi (laivas, lidaparāti) un noteiktas ķīmiskas vielas. Tie visi ir izejmateriāli, ko izmanto Kotdivuāras rūpniecības uzņēmumi un kas šajā valstī netiek ražoti. Šo produktu atbrīvošana no importa nodokļiem samazinās izejmateriālu izmaksas vietējiem uzņēmumiem.

Pēc Kotdivuāras pieprasījuma, pagaidu EPN neparedz liberalizāciju attiecībā uz vairākiem lauksaimniecības produktiem un nelauksaimnieciskiem pārstrādes produktiem, lai aizsargātu atsevišķus jutīgus lauksaimniecības tirgus un rūpniecības uzņēmumus, bet tomēr arī lai saglabātu fiskālos ieņēmumus. Liberalizācija neattiecas uz vīstas un citu gaļu, tomātiem, sīpoliem, cukuru, tabaku, alu, lietotām drēbēm, cementu, iesalu, degvielu un automašīnām.

Pagaidu EPN ir noteiktas dažas prioritāras attīstības sadarbības jomas, lai atvieglotu pagaidu EPN ieviešanu. Galvenās noteiktās jomas ir ražošanas sektora kapacitātes stiprināšana un atjaunināšana, sadarbība fiskālo pielāgojumu jomā, biznesa vides uzlabošana un tirdzniecības noteikumu ieviešana nolīgumos.

Ir ietverta arī Eiropas palīdzība attiecībā uz tehniskiem jautājumiem, kā arī sanitārajiem un fitosanitārajiem pasākumiem (SPS), lai palīdzētu Rietumāfrikas eksportētājiem panākt atbilstību ES importa standartiem.

Pēc referenta domām, šis atspēriena punkta nolīgums ir tikai pagaidu risinājums un tas arī tā jāinterpretē. Referents vēlreiz apstiprina, ka galējais šā atspēriena punkta nolīguma mērķis ir nodrošināt papildu laiku sarunām ar Rietumāfrikas reģionālo grupu par pilnu reģionālu EPN. Referents pauž cerību, ka sarunas par šo pilno reģionālo EPN notiks savstarpēja respekta gaisotnē un tiks ņemtas vērā bažas, ko izteikuši ĀKK partneri.

Tajā pašā laikā, tā kā pārējā Rietumāfrikas reģions galvenokārt ir vismazāk attīstītās valstis, tām ir piekļuve bez muitas nodokļa ES tirgum „Viss, izņemot ieročus” (VII) shēmas ietvaros. Izņēmumi ir Kaboverde un Nigērija. Kaboverdei piemēros VII režīmu vēl trīs gadus, savukārt Nigērijai tiek piemērota parastā ES Vispārējo preferenču sistēma.

Kā Burkinafaso rīkotajā *ECOWAS* ministru padomes 61. kārtējā sesijā teica priekšsēdētājs *Mohamed Ibn Chambas*, reģionālā integrācijas procesa nostiprināšana Rietumāfrikā ir nepieciešamība, it īpaši ņemot vērā globālo finanšu krīzi. Rietumāfrikas reģiona mērķis ir pabeigt kopējā preču tirgus pieejas piedāvājumu 2009. gada sākumā.

ES atbalsts Rietumāfrikas reģionālajai izaugsmei un ekonomiskajai integrācijai ir noteikts EPN. *ECOWAS* dalībvalstīm jau ir sniegts finansiāls atbalsts gandrīz 600 miljonu eiro apmērā. Ne mazāk kā 70 % no šā apjoma ir domāti reģionālas integrācijas padziļināšanai, kā arī EPN konkurētspējas uzlabošanai, savukārt 20 % ir paredzēti labas pārvaldības un reģionālas stabilitātes stiprināšanai.

Referents tic, ka, parakstot pilnu EPN un kopā ar to sniedzot arī finansiāla palīdzību, lai

palīdzētu attīstīt tirdzniecības kapacitāti, šim EPN būs nozīmīga pozitīva ietekme uz Rietumāfrikas reģionu. Globālu tirdzniecībai šķēršļu novēršana ir atzīts veids, kā sekmēt labklājību jaunattīstības valstīs, kā arī reģionālu integrāciju.

Visbeidzot referents uzsver, ka gan Komisija, gan Eiropas Savienības Padome ir atkārtoti konstatējusi, ka īstenošanas un ietekmes uz attīstību pārraudzīšanas un pārbaudes mehānismi būs ļoti nozīmīga EPN daļa.

Secinājums

Attīstības komiteja vēršas pie Starptautiskās tirdzniecības komitejas kā atbildīgās komitejas, lai ierosinātu, ka Parlaments dod piekrišanu, tiklīdz Kotdivuāras ratificē atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Kopieniem un Kotdivuāru.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīgums starp EK un Kotdivuāru
Atsauces	05535/2009 – C6-0064/2009 – COM(2008)0439 – 2008/0136(AVC)
Datums, kad prasija EP piekrišanu	17.2.2009
Atbildīgā komiteja	INTA
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	DEVE 19.2.2009
Komiteju iesaistīšanas procedūra - datums, kad paziņoja plenārsēdē	19.2.2009
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Johan Van Hecke 15.7.2008
Pieņemšanas datums	9.3.2009
Galīgais balsojums	+: 12 -: 8 0: 0
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Margrete Auken, Thijs Berman, Thierry Cornillet, Nirj Deva, Beniamino Donnici, Alain Hutchinson, Romana Jordan Cizelj, Madeleine Jouye de Grandmaison, Maria Martens, José Ribeiro e Castro, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, Johan Van Hecke
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	John Bowis, Martin Kastler, Manolis Mavrommatis, Gabriele Zimmer
Aizstājēji (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Catherine Boursier, Ignasi Guardans Cambó

PROCEDŪRA

Virsraksts	Atspēriena punkta ekonomisko partnerattiecību nolīgums starp EK un Kotdivuāru	
Atsauces	05535/2009 – C6-0064/2009 – COM(2008)0439 – 2008/0136(AVC)	
Datums, kad prasija EP piekrišanu	17.2.2009	
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	INTA 19.2.2009	
Komiteja(-s), kurai(-ām) ir lūgts sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	DEVE 19.2.2009	
Komiteju iesaistīšanas procedūra Datums, kad paziņoja plenārsēdē	DEVE 19.2.2009	
Referents(-e/-i/-es) Iecelšanas datums	Erika Mann 9.9.2008	
Izskatīšana komitejā	5.11.2008	24.2.2009
Pieņemšanas datums	16.3.2009	
Galīgais balsojums	+: 12	–: 4
	0: 1	
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Kader Arif, Ignasi Guardans Cambó, Jacky Hénin, Syed Kamall, Caroline Lucas, Erika Mann, Helmuth Markov, David Martin, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Corien Wortmann-Kool	
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Vasco Graça Moura, Eugenijus Maldeikis	
Aizstājēji (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Philip Bushill-Matthews, Manolis Mavrommatis	
Iesniegšanas datums	18.3.2009	